T007 A HÀM VII 123-Kinh Phóng Ngựa

Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 123

PHAÄT NOÙI KINH PHOÙNG NGÖU Haùn dòch: Ñôøi Haäu Taàn, Tam taïng Phaùp sö Cöu-ma-la-thaäp, ngöôøi nöôùc Quy tö.

Nghe nhö vaày: Moät thôøi Ñöùc Theá Toân ôû taïi khu laâm vieân Kyø-ñaø Caáp coâ ñoäc, thuoäc nöôùc Xaù-veä. Theá Toân baûo caùc Tyø-kheo: –Coù möôøi moät phaùp maø muïc ñoàng khoâng bieát ñeå chaên traâu cho thuaän tieän vaø nuoâi döôõng phaùt trieån traâu. Möôøi moät phaùp aáy laø: 1. Muïc ñoàng khoâng bieát saéc. 2. Khoâng bieát töôùng. 3. Khoâng bieát chaø xaùt cho saïch. 4. Khoâng bieát trò veát thöông. 5. Khoâng bieát xoâng khoùi. 6. Khoâng bieát choïn ñöôøng ñi. 7. Khoâng bieát thöông traâu. 8. Khoâng ñöôøng loäi qua nöôùc. 9. Khoâng bieát tìm choã coù coû nöôùc toát. 10. Vaét söõa ñeán khoâ kieät. 11. Khoâng bieát phaân bieät neân nuoâi con naøo, khoâng neân nuoâi con naøo. Nhö vaäy, muïc ñoàng khoâng bieát nuoâi döôõng ñaøn traâu baèng möôøi moät phaùp naøy, thì ñaøn traâu khoâng phaùt trieån vaø ngaøy caøng giaûm suùt.

Tyø-kheo khoâng bieát laøm möôøi moät vieäc nhö muïc ñoàng, chaéc chaén khoâng bao giôø thaønh töïu Sa-moân caû. Tuy soáng trong phaùp luaät naøy, nhöng khoâng vun troàng ñöôïc goác phaùp luaät, khoâng coù caønh laù che phuû. Ngöôøi khoâng haønh möôøi moät phaùp naøy, vaãn coá laøm Sa-moân thì khi cheát bò ñoïa ba ñöôøng aùc. Theá naøo laø Tyø-kheo khoâng bieát haønh möôøi moät phaùp? Tyø-kheo khoâng bieát saéc, khoâng bieát töôùng traïng, caàn phaûi chaø xaùt maø khoâng bieát chaø xaùt, caàn phaûi trò veát thöông maø khoâng bieát trò veát thöông baèng caùch xoâng khoùi, khoâng bieát choïn ñöôøng ñi, khoâng bieát yeâu thöông traâu, khoâng bieát ñöôøng naøo loäi qua nöôùc, khoâng bieát choã aên, khoâng bieát kính leã Tröôûng laõo. Naøy Tyø-kheo, theá naøo laø Tyø-kheo khoâng bieát saéc? Tyø-kheo khoâng bieát Boán ñaïi chuûng vaø saéc do Boán ñaïi chuûng taïo thaønh.

Theá naøo laø Tyø-kheo khoâng bieát thaân aùi? Khi Tyø-kheo nghe giaûng phaùp baûo, khoâng chí taâm öa thích laéng nghe. Tyø-kheo nhö vaäy laø khoâng bieát thaân aùi. Theá naøo laø Tyø-kheo khoâng bieát choã loäi qua nöôùc? Tyø-kheo khoâng bieát boán Thaùnh ñeá. Boán Thaùnh ñeá laø gì? Tyø-kheo khoâng bieát Khoå ñeá, Khoå taäp ñeá, Khoå taän ñeá, Khoå taän ñaïo ñeá. Nhö vaäy laø Tyø-kheo khoâng bieát ñöôøng loäi qua nöôùc. Theá naøo laø Tyø-kheo khoâng bieát choã aên? Tyø-kheo khoâng bieát Boán yù chæ. Boán yù chæ laø nhöõng gì? Tyø-kheo khoâng bieát quaùn noäi thaân, quaùn ngoaïi thaân, quaùn noäi ngoaïi thaân; khoâng bieát quaùn noäi thoï, khoâng bieát quaùn ngoaïi thoï, khoâng bieát quaùn noäi ngoaïi thoï; khoâng bieát quaùn noäi yù, khoâng bieát quaùn ngoaïi yù, khoâng bieát quaùn noäi ngoaïi yù; khoâng bieát quaùn noäi phaùp, quaùn ngoaïi phaùp, quaùn noäi ngoaïi phaùp. Tyø-kheo nhö vaäy laø khoâng bieát choã aên. Theá naøo laø Tyø-kheo khoâng bieát aên khoâng ñöôïc duøng taän cuøng? Tyø-kheo naøo, giaû nhö ñöôïc vua chuùa,

tröôûng giaû, thanh tín só nöõ môøi thoï trai, doïn caùc moùn thôm ngon, chí taâm daâng leân. Tyø-kheo khoâng tieát ñoä, aên xong coøn dö, laïi mang veà. Tyø-kheo nhö vaäy laø khoâng bieát aên khoâng ñöôïc duøng taän cuøng. Theá naøo laø Tyø-kheo khoâng bieát kính troïng baäc Tröôûng laõo? Tyø- kheo khoâng bieát cung kính cuùng döôøng hoï nhö theá naøo? Giaû nhö coù Tröôûng laõo Tyø-kheo tu taäp laâu, ñaïo ñöùc lôùn, hoïc vaán uyeân baùc. Tyø- kheo nhoû khoâng chí taâm cung kính, thaáy hoï khoâng cung kính, khoâng nhöôøng choã ngoài, khinh maïn ñuøa côït, khoâng giao tieáp baèng taâm thieän. Tyø-kheo nhö vaäy laø khoâng bieát cung kính Tröôûng laõo. Tyø-kheo naøo khoâng bieát haønh möôøi moät phaùp naøy, khoâng ñöôïc laøm Sa-moân trong giaùo phaùp cuûa Ta, khoâng vun troàng goác caây phaùp luaät, neân khoâng coù nhaùnh laù che chôû, töï mình hö hoaïi, khoâng baèng hoaøn tuïc. Ai coá göôïng laøm Sa-moân chaéc chaén bò ñoïa ba ñöôøng aùc. Tyø-kheo neân bieát möôøi moät phaùp nuoâi traâu cuûa muïc ñoàng laøm cho ñaøn traâu phaùt trieån. Theá naøo laø möôøi moät? Muïc ñoàng bieát saéc, bieát töôùng, chaø taåy, baêng veát thöông, xoâng khoùi, choïn ñöôøng ñi, qua nöôùc, thöông traâu, choïn coû nöôùc, vaét söõa bieát vöøa phaûi khoâng laáy khoâ kieät, phaân bieät traâu toát xaáu, troâng nom ñuùng caùch. Ngöôøi chaên traâu nhö vaäy môùi coù theå nuoâi döôõng laøm cho ñaøn traâu phaùt trieån.

Ñöùc Phaät noùi keä:

Ngöôøi chaên traâu ñuùng caùch

Chuû traâu coù phöôùc ñöùc

Saùu traâu trong saùu naêm

Thaønh saùu möôi khoâng giaûm Ngöôøi chaên traâu thoâng minh Bieát phaân bieät caùc töôùng Ngöôøi chaên traâu nhö vaäy Ñöôïc Ñöùc Phaät ngôïi khen. Coù möôøi moät phaùp naøy, Tyø-kheo phaûi laøm, thì ngay trong phaùp aáy troàng goác caây phaùp luaät, caønh laù sum sueâ, che khaép maët ñaát, khoâng bò hö hoaïi. Möôøi moät phaùp laø gì? Tyø-kheo bieát saéc, bieát töôùng, bieát chaø xaùt, bieát baêng veát thöông, bieát khi xoâng khoùi, bieát ñöôøng ñi, bieát thaân aùi, bieát qua nöôùc, bieát choã aên, bieát khoâng duøng heát, bieát cung kính baäc Tröôûng laõo kyø cöïu coù hoïc, cung kính cuùng döôøng. Theá naøo laø Tyø-kheo bieát saéc? Tyø-kheo bieát töù ñaïi vaø bieát saéc do Töù ñaïi taïo. Ñoù laø Tyø- kheo bieát saéc. Theá naøo laø Tyø-kheo bieát töôùng? Tyø-kheo bieát phaân bieät ngu si vaø hieåu bieát. Theá naøo laø si? Suy nghó söï khoâng neân suy nghó, haønh ñoäng vieäc khoâng neân haønh ñoäng, noùi ñieàu khoâng neân noùi, ñaây goïi laø si. Theá naøo laø hieåu bieát? Nghó ñieàu ñaùng suy nghó, laøm ñieàu neân laøm, noùi lôøi neân noùi, ñaây goïi laø hieåu bieát. Bieát phaân bieät ngu si vaø hieåu bieát goïi laø bieát töôùng. Theá naøo laø Tyø-kheo bieát chaø xaùt choã neân chaø xaùt? Tyø-kheo, giaû nhö sanh taâm duïc lieàn cheá ngöï, laùnh xa nhö thaáy ñieàu xaáu aùc; giaû nhö phaùt sanh saân haän, tham lam, keo kieät vaø caùc aùc khaùc, ñeàu cheá ngöï laùnh xa nhö thaáy ñieàu xaáu aùc. Tyø-kheo nhö vaäy laø bieát chaø xaùt nôi neân chaø xaùt. Theá naøo laø Tyø-kheo bieát baêng boù veát thöông? Tyø-kheo maét thaáy saéc khoâng phaân bieät toát xaáu, giöõ gìn nhaõn caên khoâng cho tham ñaém ngoaïi saéc, xa lìa caùc aùc, phoøng hoä

nhaõn caên. Tai nghe aâm thanh, muõi ngöûi höông, löôõi neám vò, thaân tham meàm maïi, yù suy nghó, ñeàu cheá ngöï khoâng cho tham ñaém, giöõ gìn caùc caên khoâng nhieãm ngoaïi traàn, nhö vöùt boû ñieàu thaáy xaáu aùc. Tyø-kheo nhö vaäy laø bieát baêng boù veát thöông. Theá naøo laø Tyø-kheo luoân luoân xoâng khoùi? Tyø-kheo theo nhö ñieàu ñaõ hoïc, ñaõ nghe, ñaõ bieát, ñem giaûng roäng raõi. Tyø-kheo nhö vaäy laø bieát hun khoùi. Theá naøo laø Tyø-kheo bieát ñöôøng ñi? Tyø-kheo haønh ñoäng theo Baùt chaùnh ñaïo, bieát choã khoâng neân ñi ñeán nhö xoùm daâm nöõ, quaùn röôïu, nôi côø baïc vui chôi, khoâng bao giôø ñeán tuøy tieän. Tyø-kheo nhö vaäy laø bieát ñöôøng ñi. Theá naøo laø Tyø-kheo bieát thaân aùi? Tyø-kheo khi nghe thuyeát phaùp chí taâm thoï trì, phaán khôûi öa thích. Tyø-kheo nhö vaäy laø bieát thaân aùi. Theá naøo laø Tyø-kheo bieát choã loäi qua nöôùc? Tyø-kheo bieát boán Thaùnh ñeá. Boán Thaùnh ñeá laø gì? Laø Khoå ñeá, Khoå taäp ñeá, Khoå taän ñeá, Khoå taän ñaïo ñeá. Tyø-kheo nhö vaäy laø bieát choã loäi qua nöôùc. Theá naøo laø Tyø-kheo bieát choã aên? Tyø-kheo bieát Boán yù chæ. Boán yù chæ laø gì? Tyø-kheo quaùn noäi thaân, quaùn ngoaïi thaân, quaùn noäi ngoaïi thaân; quaùn noäi thoï, quaùn ngoaïi thoï, quaùn noäi ngoaïi thoï; quaùn noäi taâm, quaùn ngoaïi taâm, quaùn noäi ngoaïi taâm; quaùn noäi phaùp, quaùn ngoaïi phaùp, quaùn noäi ngoaïi phaùp. Tyø-kheo nhö vaäy laø bieát choã aên. Theá naøo laø Tyø-kheo bieát khoâng ñöôïc aên ñeán cuøng taän? Tyø-kheo naøo ñöôïc Vua chuùa, Tröôûng giaû, Thanh tín só nöõ vôùi tín taâm vui möøng thænh Tyø-kheo cuùng döôøng caùc moùn aên uoáng thôm ngon, cung kính daâng môøi. Tyø-kheo bieát tri tuùc nhaän vöøa ñuû nuoâi thaân, tö duy lôøi Phaät daïy, ngöôøi boá thí tuy sung tuùc, neân töï bieát giôùi haïn, khoâng thoï nhaän ñeán cuøng taän. Nhö vaäy laø Tyø-kheo bieát khoâng ñöôïc aên ñeán cuøng taän. Theá naøo laø Tyø-kheo bieát cung kính Tröôûng laõo cöïu hoïc, cung kính cuùng döôøng. Tyø-kheo thaân caän caùc vò aáy, leã kính cuùng döôøng, ra vaøo nghinh tieáp, thaáy ñeán nhöôøng choã ngoài, tuøy söùc höôùng thöôïng khoâng coù kieâu maïn löôøi bieáng. Tyø-kheo nhö vaäy laø bieát cung kính Tröôûng laõo.

Tyø-kheo naøo thöôøng haønh möôøi moät phaùp naøy, trong phaùp aáy vun troàng goác caây phaùp luaät caønh laø sum sueâ, che rôïp nhieàu nôi, thanh

tònh khoâng caáu ueá.
Theá Toân noùi keä taùn thaùn:
Coù tín tinh taán hoïc
Thoï thöïc bieát tieát ñoä
Cung kính vôùi Tröôûng laõo
Haïnh naøy Phaät khen ngôïi.
Vôùi möôøi moät phaùp naøy
Tyø-kheo caàn phaûi hoïc
Ngaøy ñeâm ñònh taâm yù
Saùu naêm chöùng La-haùn.
Caùc Tyø-kheo nghe lôøi Phaät daïy, ñeàu hoan hyû phuïng haønh.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.